

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรม อันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การดำเนินชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างมีความสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์ จากแหล่งข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิดวิเคราะห์วิจารณ์และสร้างสรรค์ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพ ให้มีความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อที่แสดง ภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ ด้านวัฒนธรรม ประเพณี ชีวิตสังคมโลกทัศน์ และสุนทรียภาพ โดยบันทึกไว้ เป็นวรรณคดีและวรรณกรรมอันล้ำค่า ภาษาไทยจึงเป็นสมบัติของชาติที่ควรค่าแก่การเรียนรู้ เพื่ออนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กรมวิชาการ, 2545 ก, หน้า 3)

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กำหนดให้วิชาภาษาไทยเป็นวิชาพื้นฐาน ที่ทุกคนต้องเรียนรู้ จุดประสงค์เพื่อสร้างพื้นฐานการคิดของมนุษย์เพื่อให้ผู้เรียนคิดอย่างสร้างสรรค์ มีเหตุผล และใช้ภาษาไทยได้อย่างสละสลวยสวยงาม สาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทยแบ่งออกได้ ดังนี้ คือ การอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด การใช้ภาษา วรรณคดีและวรรณกรรม โดยกำหนดให้ผู้เรียนทุกคน ทุกช่วงชั้นได้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ 5 สาระ เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาไทยที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยจะทำให้ การเรียนรู้เรื่องสาระอื่นๆ ได้ผลดีไปด้วย โดยสามารถนำไปใช้ในการติดต่อสื่อสารการเรียนรู้ เสริมสร้าง ความเข้าใจอันดีต่อกัน การสร้างความเป็นเอกภาพของชาติและความจงรักภักดี เพื่อให้เกิดประโยชน์ แก่ตนเอง ชุมชน สังคม และประเทศชาติ (กรมวิชาการ, 2545 ข, หน้า 1) ได้กำหนดสาระและ มาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้นขึ้นไว้ สำหรับช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6) สาระ การเรียนรู้ภาษาไทย หลักสูตรได้กำหนดความสำคัญของการอ่านภาษาไทยไว้ว่า การอ่านจะต้องมี การอ่านจับใจความ แยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น วิเคราะห์ความ สรุปความ การใช้บริบทในการอ่าน และเข้าใจความหมายของคำ ประโยคและข้อความ รวมทั้งมีมารยาทและนิสัยรักการอ่าน (กรมวิชาการ, 2544, หน้า 29)

การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ ตั้งแต่เกิดจนโตจนกระทั่งวัยชรา การอ่านทำให้รู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ของโลก ซึ่งในปัจจุบันเป็นโลกของข้อมูลข่าวสาร ทำให้ผู้อ่านมีความสุข มีความหวัง และมีความอยากรู้อยากเห็น อันเป็นความต้องการของมนุษย์ (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์, 2542, หน้า 11) การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการแสวงหาความรู้ การรู้และใช้วิธีอ่านที่ถูกต้องจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้อ่านทุกคน การรู้จักฝึกฝนการอ่านอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้ผู้อ่านมีพื้นฐานในการอ่านที่ดี ซึ่งจะช่วยให้เกิดความชำนาญ และมีความรู้กว้างขวาง (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2545, หน้า 2) รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เกิดความสนุกเพลิดเพลิน และประสบความสำเร็จทั้งในด้านการศึกษา และประกอบอาชีพ (วันเพ็ญ คุณพิริยะทวี, 2548, หน้า 4) การอ่านจับใจความสำคัญเป็นการอ่านที่ทำให้ผู้เรียนสามารถรับรู้เรื่องราว และเข้าใจถ่ายทอดความรู้ ออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร และรายงานด้วยวาจา สามารถนำความรู้ที่ได้ ไปใช้ในปัจจุบันและอนาคตได้ เพราะผู้อ่านจะต้องใช้ทักษะทางภาษาอื่นร่วมด้วย จึงจะจับประเด็นหรือใจความสำคัญเหล่านั้นได้ (บันลือ พฤกษ์วัน, 2545, หน้า 129) และการที่นักเรียนจะมีความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ต้องมีการฝึกฝนอย่างจริงจัง สม่ำเสมอ แต่จะพัฒนาได้มากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับการสร้างบรรยากาศ การให้การสนับสนุนของบุคคลที่อยู่แวดล้อม บุคคลที่สำคัญที่สุดในการสร้างบรรยากาศ คือ ครูผู้สอน โดยครูจะต้องนำเทคนิค วิธีการ และสื่อประกอบการสอนหรือจูงใจ กระตุ้นให้นักเรียนเกิดประสิทธิภาพในการเรียน (ประภา ตันติวุฒิ, 2542, หน้า 1)

การเรียนวิชาภาษาไทยนั้นแม้ว่าการอ่านจะมีความสำคัญ แต่นักเรียนส่วนใหญ่ก็ยังขาดประสิทธิภาพในการอ่านและการสอนอ่านยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร เพราะครูผู้สอนส่วนมากยังเน้นในการท่องจำ ไม่เน้นให้คิดเป็นและอ่านเป็น สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545, หน้า 8) ได้กล่าวถึงปัญหาเกี่ยวกับการอ่านสรุปได้ว่า การอ่านมีปัญหาหลายประการ คือ ตัวครูผู้สอนไม่เข้าใจวิธีการสอน และนอกจากนั้นนักเรียนมีระดับความสามารถในการอ่านแตกต่างกัน และโรงเรียนขาดวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการพัฒนาการอ่าน แวมมยุรา เหมือนนิล (2541, หน้า, คำนำ) กล่าวถึงปัญหาการอ่านสรุปได้ว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีนิสัยรักการอ่านหนังสือต่างๆ น้อย ส่วนหนึ่งเกิดจากนักเรียนจำนวนมากอ่านจับใจความไม่เป็น หรืออ่านซ้ำทำให้เกิดความเบื่อหน่าย รวมทั้งการฝึกทักษะการอ่านในชั้นเรียนก็มีเวลาจำกัด ซึ่งสอดคล้องกับที่ กิตติยวดี กลั่นเกษร (2541, หน้า 48) กล่าวไว้ว่า “ปัญหาการอ่านที่พบมาก 2 ประเด็น คือ การอ่านไม่เข้าใจและการอ่านซ้ำ ทำให้อ่านซ้ำและต้องใช้เวลาในการทำความเข้าใจ

จากประสบการณ์ที่คณะผู้วิจัยได้ปฏิบัติหน้าที่การสอนภาษาไทยในโรงเรียนพบว่า หนังสือเรียนภาษาไทยที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ใช้เรียนในระดับประถมศึกษานั้น มีเนื้อหาบางเรื่อง

ไกลตัวเกินไปไม่สอดคล้องกับสภาพชีวิต ชุมชนและท้องถิ่นของนักเรียน ทำให้นักเรียนขาดความสนใจ ไม่เกิดมโนทัศน์ในเรื่องที่เรียนในขณะนั้น ซึ่งอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักเรียนเบื่อหน่ายและไม่เห็น ความสำคัญของการอ่าน ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในด้านการอ่านจับใจความของนักเรียน ซึ่งมักจะแสดงพฤติกรรมการอ่านออกมาในลักษณะ เช่น อ่านเรื่องจบแล้วจับใจความไม่ได้ แยกข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านไม่ได้ ไม่สามารถวิเคราะห์ความ ตีความ และสรุปความ เกี่ยวกับเรื่อง ที่อ่านได้

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ทำได้หลายวิธีที่มีวิธีการจูงใจให้นักเรียนมี พัฒนาการด้านการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ การใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนเป็นวิธีการหนึ่ง ที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอนมากขึ้น ครรชิต มาลัยวงศ์ (2539, หน้า 183) ได้กล่าวถึง สื่อคอมพิวเตอร์ไว้ว่า สื่อคอมพิวเตอร์มีความสามารถในการแสดงข้อความ เสียง รวมถึงภาพ ทั้ง ภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหวได้เท่าเทียมกับวีดิทัศน์หรือวิทยุโทรทัศน์ ต่างกันที่ความสามารถของ คอมพิวเตอร์นั้นเหนือกว่าในการที่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใช้สื่อได้ การเรียนด้วยสื่อคอมพิวเตอร์จึงทำให้ ผู้เรียนสามารถโต้ตอบกับเนื้อหาของบทเรียนได้เป็นอย่างดี สื่อคอมพิวเตอร์ได้ถูกนำมาใช้ในวงการ การศึกษาที่ผ่านมา แม้จะเป็นเวลาที่ไม่นานนักแต่มีพัฒนาการที่รวดเร็ว ด้วยการสนับสนุนจาก องค์กรต่างๆ อาทิ จากพระราชบัญญัติการศึกษา กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทำให้ในปัจจุบันมีการใช้สื่อคอมพิวเตอร์ในการศึกษามากขึ้น ทั้งในระบบโรงเรียน เช่น การเรียน โดยใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ช่วยสอน การศึกษานอกระบบโรงเรียน เช่น การเรียนผ่านเว็บ และการศึกษา ตามอัธยาศัย เช่น การอ่านเนื้อหาความรู้ผ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

“อีบุ๊ก” (eBook, EBook, e – Book) เป็นคำภาษาต่างประเทศ ย่อมาจากคำว่า electronic book หมายถึง หนังสือที่สร้างขึ้นด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์มีลักษณะเป็นเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ โดยปกติมักจะเป็นแฟ้มข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่สามารถอ่านเอกสารผ่านทางหน้าจอคอมพิวเตอร์ ทั้ง ในระบบออฟไลน์และออนไลน์ คุณลักษณะของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามารถเชื่อมโยงจุดไปยัง ส่วนต่างๆ ของหนังสือ เว็บไซต์ต่างๆ ตลอดจนมีปฏิสัมพันธ์และโต้ตอบกับผู้เรียนได้ นอกจากนี้ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามารถแทรกภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว แบบทดสอบ และสามารถส่งพิมพ์ เอกสารที่ต้องการออกทางเครื่องพิมพ์ได้ อีกประการหนึ่งที่สำคัญก็คือหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามารถ ปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยได้ตลอดเวลา ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้จะไม่มีในหนังสือธรรมดาทั่วไป (ไพฑูริย์ ศรีฟ้า, 2551) แม้ว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์จะเป็นสื่อคอมพิวเตอร์มีมิติเดียว ที่มีประสิทธิภาพใน การเรียนการสอนที่สามารถแสดง ข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง รวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์ กับผู้ใช้ แต่หนังสืออิเล็กทรอนิกส์นั้นยังถือว่าเป็นนวัตกรรมใหม่ในประเทศไทย ซึ่งยังไม่เป็นที่แพร่หลายนัก

ทำให้มีผู้ศึกษาวิจัยในเรื่องนี้อยู่เป็นจำนวนน้อย อย่างไรก็ตามจากงานวิจัยของวารุณี ไกรศร และคณะ (2550) ได้พัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุด นิทานพื้นบ้านเมืองเลย ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนประกอบการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีผลการประเมินทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์อยู่ในระดับมากที่สุด จะเห็นได้ว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์นั้นเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพในการใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ดังนั้นการนำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จึงน่าจะเป็นวิธีหนึ่งที่สามารถพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอนของผู้เรียนและผู้สอนได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าว คณะผู้วิจัยได้เล็งเห็นความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จึงได้คิดที่จะสร้างสื่อการเรียนการสอนในเรื่องการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุด ท่องถิ่นเราชาวพิษณุโลก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ขึ้น โดยใช้โปรแกรม Desktop Author ซึ่งมีรูปแบบเหมือนกับหนังสือของจริงทุกอย่าง นอกจากนี้ยังสามารถที่จะแทรกเสียงบรรยายลงไป ในหนังสือได้ และจัดทำเนื้อหาให้สอดคล้องกับท้องถิ่นของผู้เรียน โดยนำเสนอเนื้อหาสาระเกี่ยวกับวิถีชีวิตของชุมชนเรือนแพ ประวัติความเป็นมาของพระราชวังจันทน์ พระพุทธชินราช รถรางของจังหวัดพิษณุโลก ในรูปแบบของบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองประกอบภาพเขียน โดยมีจุดประสงค์เพื่อกระตุ้นและสร้างความสนใจให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นการเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ และรู้จักประวัติความเป็นมาในท้องถิ่นของตน เกิดความรัก ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง เห็นคุณค่าของสิ่งที่ควรอนุรักษ์ไว้สืบไป และปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุด ท่องถิ่นเราชาวพิษณุโลก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุด ท่องถิ่นเราชาวพิษณุโลก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุด ท้องถิ่นเราชาวพิษณุโลก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุด ท้องถิ่นเราชาวพิษณุโลก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้ตามเกณฑ์

2. เป็นการปลูกฝังเจตคติ ความภาคภูมิใจ ตลอดจนการอนุรักษ์ภูมิปัญญาพื้นบ้าน

3. เป็นแนวทางในการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุด ท้องถิ่นเราชาวพิษณุโลก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีขอบเขตการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน โดยกำหนดขอบเขตในแต่ละขั้นตอนเป็น 3 ด้าน คือ ขอบเขตด้านเนื้อหา ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล และขอบเขตด้านตัวแปร ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาประสิทธิภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุด ท้องถิ่นเราชาวพิษณุโลก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 80 / 80

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุด ท้องถิ่นเราชาวพิษณุโลก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีเนื้อหาเป็นไปตามหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในสาระที่ 1 การอ่าน ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา และสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน โดยแยกเนื้อหาออกเป็น จำนวน 4 เรื่อง ดังนี้

1.1 เรื่องพระพุทธชินราช

1.2 เรื่องพระราชวังจันทน์

1.3 เรื่องรตรางขมเมืองพิษณุโลก

1.4 เรื่องชุมชนเรือนแพ

2. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล ประกอบด้วย

2.1 ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น จำนวน 1 ท่าน

2.2 ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ได้แก่

2.2.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 1 ท่าน

2.2.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติและการวิจัย จำนวน 1 ท่าน

2.2.3 ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทยและการสอน จำนวน 3 ท่าน

2.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จังหวัดพิษณุโลก ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster random sampling) ได้แก่

2.3.1 เป็นนักเรียนโรงเรียนจ่าการบุญ จำนวน 3 คน จำแนกเป็น เก่ง ปานกลาง และอ่อน อย่างละ 1 คน

2.3.2 เป็นนักเรียนโรงเรียนจ่าการบุญ จำนวน 9 คน จำแนกเป็น เก่ง ปานกลาง และอ่อน อย่างละ 3 คน

2.3.3 เป็นนักเรียนโรงเรียนจ่าการบุญ จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 30 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

3.1 ความเหมาะสมของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

3.2 ประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ตามเกณฑ์ 80/80

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาผลการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุด ท้องถิ่นเราชาวพิษณุโลก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุด ท้องถิ่นเราชาวพิษณุโลก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จังหวัดพิษณุโลก

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.1 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนอนุบาลพิษณุโลก จำนวน 50 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster random sampling)

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่ การเรียนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุด ท้องถิ่นเราชาวพิษณุโลก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถด้านการอ่านจับใจความ

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุด ท้องถิ่นเราชาวพิษณุโลก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุด ท้องถิ่นเราชาวพิษณุโลก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในด้านกราฟิกและการออกแบบ ด้านผลลัพธ์ของการเรียนรู้

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.1 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนอนุบาลพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 50 คน ที่เรียนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา คือ ความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ในด้านกราฟิกและการออกแบบ ด้านผลลัพธ์ของการเรียนรู้

นียมศัพท์เฉพาะ

1. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุด ท้องถิ่นเราชาวพิษณุโลก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หมายถึง หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นด้วยโปรแกรม Desktop Author โดยมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับท้องถิ่นของจังหวัดพิษณุโลก เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความ เสริมประสบการณ์ ความเข้าใจในเนื้อหา เสริมสร้างเจตคติ โดยการใช้ภาพเขียน และมีแบบฝึกหัดท้ายเล่มประกอบ จำนวน 4 เรื่อง คือ 1. เรื่องพระพุทธชินราช, 2. เรื่องพระราชวังจันทน์, 3. เรื่องรถรางชมเมืองพิษณุโลก และ 4. เรื่องชุมชนเรือนแพ องค์ประกอบของหนังสือมี ปก คำนำ คำชี้แจง สารบัญ เรื่อง คำอธิบายศัพท์ แบบฝึกหัดท้ายเล่ม บรรณานุกรม คณะผู้จัดทำ โปรแกรมและกราฟิกที่ใช้ผลิตหนังสือ คือ โปรแกรม Desktop Author ข้อความ (Texts) ภาพประกอบ (Graphics) ใช้โปรแกรม Adobe Photoshop 7 ปุ่มต่างๆ (Buttons) ใช้โปรแกรม Power Point ภาพเคลื่อนไหว (Video Clips) ใช้โปรแกรม Movie Maker และเสียง (Sounds) ใช้โปรแกรม Wave Pad

2. ประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง ผลการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นใช้กับกลุ่มตัวอย่างแล้วทำแบบฝึกหัดท้ายเล่มของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ในแต่ละเรื่อง และทำแบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ เมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผ่านเกณฑ์ 80/80 โดย

80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกหัดท้ายเล่มของนักเรียนทั้งหมด ได้ถูกต้องไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80

80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยในการทำแบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนทั้งหมดได้ถูกต้องไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80

3. ความสามารถในการอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านแล้วสามารถจับใจความแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น วิเคราะห์ความ ตีความและสรุปความได้ สามารถวัดได้จากแบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ จากการอ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุด ท้องถิ่นเราชาวพิษณุโลก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยสร้างให้ครอบคลุมลักษณะการเรียนรู้ของความสามารถด้านจับใจความ ได้แก่ การอ่านแล้วจับใจความ แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น วิเคราะห์ความ ตีความและสรุปความได้ มีลักษณะเป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

4. ความพึงพอใจ หมายถึง ความคิดเห็นหรือความรู้สึกในทางที่ดีของนักเรียนที่มีต่อการเรียน โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุด ท้องถิ่นเราชาวพิษณุโลกสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สามารถวัดได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งมีลักษณะเป็นการวัดแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ โดยวัดความพึงพอใจในด้านกราฟิกและการออกแบบ ด้านผลลัพธ์ของการเรียนรู้

สมมติฐานของการวิจัย

ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุด ท้องถิ่นเราชาวพิษณุโลก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน